

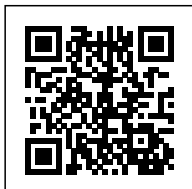

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VI. volební období

720/0

**Senátní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb.,
o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon
o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb.**

Zástupce předkladatele: Gajdůšková A., Žaloudík J.
Doručeno poslancům: 21. června 2012 v 14:42

Senátní návrh

ZÁKON

ze dne2012,

kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 28 odst. 4 se číslo „5“ nahrazuje číslem „2“.
2. V § 34 odst. 3 se slova „a pacient musí svůj souhlas podle odstavce 1 potvrdit“ nahrazují slovy „ , jestliže si ji pacient vyžádá“.
3. V § 35 odstavec 1 zní:

„(1) Nezletilému pacientovi, který není s ohledem na svůj věk a stupeň rozumové vyspělosti způsobilý vyjádřit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, a pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům se zdravotní služby poskytují se souhlasem jeho zákonného zástupce nebo soudem ustanoveného opatrovníka. Náзор nezletilého bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá úměrně s věkem a stupněm vyspělosti. Je-li potřebné provést neodkladný zdravotní výkon nutný k záchraně života nebo zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník odpírá vyjádřit souhlas, je poskytovatel oprávněn rozhodnout o poskytnutí neodkladné zdravotní péče. Nejde-li o neodkladný zdravotní výkon, ale o zdravotní péči, kterou je třeba poskytnout v zájmu ochrany zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník s ní odmítá vyjádřit souhlas, je poskytovatel povinen do tří pracovních dnů oznámit tuto skutečnost soudu za účelem ustanovení opatrovníka. Stejně se postupuje, pokud zákonný zástupce nebo opatrovník se zdravotní péčí souhlasí a nezletilý, který je starší patnácti let, nebo pacient zbavený způsobilosti k právním úkonům potřebnou zdravotní péči odmítá. Zákonný zástupce nebo opatrovník může již vyjádřený souhlas s poskytnutím zdravotních služeb nezletilému pacientovi nebo pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům odvolat pouze tehdy, je-li to v zájmu tohoto pacienta, jinak je toto odvolání neplatné.“

4. V § 35 se odstavce 2 až 4 zrušují.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 2.

5. V § 39 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až g) se označují jako písmena a) až f).

6. V § 39 odst. 1 písm. f) se slova „a) až f)“ nahrazují slovy „a) až e)“.

7. V § 39 odst. 3 písm. b) se slova „b), c), d) nebo e)“ nahrazují slovy „a), b), c) nebo d)“.

8. V § 40 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem se soudu neoznamuje

a) vyslovil-li s ním pacient předem nebo dodatečně ve lhůtě do 24 hodin prokazatelným způsobem souhlas, nebo

b) došlo-li k němu na dobu kratší než 8 hodin

1. z terapeutických důvodů nebo

2. pro zajištění bezpečnosti pacienta.“

9. V § 65 odst. 2 se na konci písmene n) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) pověření členové komor v rámci plnění svých povinností stanovených jiným právním předpisem.“

10. V § 65 odst. 2 větě poslední a v § 66 odst. 5 se slova „b) až n)“ nahrazují slovy „b) až o)“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Řízení zahájená podle § 35 odst. 3 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění platném do účinnosti tohoto zákona, se dnem účinnosti tohoto zákona zastavují.

Čl. III
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhovaného zákona

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) vstoupil v účinnost dnem 1. dubna 2012. Již za krátkou dobu jeho účinnosti se však v praxi projeví problémy, které úprava obsažená v tomto zákoně přinesla pro pacienty i pro zdravotnické pracovníky. Jde o následující oblasti:

- 1) vyjadřování souhlasu zákonných zástupců s poskytnutím zdravotních služeb nezletilému pacientovi či pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům;
- 2) opakované poskytování informace o zdravotním stavu i bez žádosti pacienta a vyžadování jeho informovaného souhlasu u plánované péče;
- 3) zařazení úchopu mezi omezovací prostředky;
- 4) oznamování soudu, že pacient, který byl hospitalizován na základě jeho souhlasu, byl v průběhu léčení omezen ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem;
- 5) absence oprávnění pověřených členů profesních komor nahlížet do zdravotnické dokumentace.

Platná zákonná úprava je následující:

- **vyjadřování souhlasu zákonných zástupců s poskytnutím zdravotních služeb nezletilému pacientovi či pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům**

Ustanovení § 35 zákona o zdravotních službách stanoví, že nezletilému pacientovi a pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům se zdravotní služby poskytují se souhlasem jeho zákonného zástupce, s výjimkou případů, kdy lze zdravotní služby poskytovat bez souhlasu. Vždy je však třeba zjistit názor nezletilého pacienta, který je s ohledem na svůj věk schopen vnímat situaci a vyjadřovat se, jakož i názor pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům. Vyjádří-li takový pacient svůj názor, zaznamená se do zdravotnické dokumentace; do zdravotnické dokumentace se rovněž zaznamená důvod, pro který nemohl být názor pacienta zjištěn.

Jde-li o nezletilého pacienta, jehož zákonnými zástupci jsou rodiče, vyžaduje se buď
1. souhlas obou rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit další zdravotní stav pacienta nebo kvalitu jeho života, nebo
2. souhlas alespoň jednoho z rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které nejsou takovými „nebezpečnými“ zdravotními službami, nebo jde-li o pacienta, který má 15 let věku.

Pacientu, který dovršil 15 let věku, lze zdravotní služby poskytované registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb poskytovat bez zjišťování souhlasu zákonného zástupce, pokud zákonný zástupce s takovým postupem vyjádří písemný souhlas, který může podmínit následným informováním o poskytnutých zdravotních službách; písemný souhlas zákonného zástupce je součástí zdravotnické dokumentace vedené o nezletilém pacientovi.

Poskytovatel zdravotních služeb musí za účelem ustanovení opatrovníka oznámit soudu do 24 hodin, že nelze získat k poskytnutí zdravotních služeb souhlas obou rodičů (v případech, kdy je to nezbytné, nebo že názor nezletilého (nesvéprávního) pacienta na poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit jeho

další zdravotní stav nebo kvalitu života a které nelze poskytnout bez souhlasu, je v rozporu s názorem jeho zákonného zástupce.

Jde-li o zdravotní služby, které lze poskytovat bez souhlasu a jsou-li nezbytné k záchraně života nebo zdraví nezletilého (nesvéprávného) pacienta a odpírají-li rodiče nebo jeden z nich či jiný zákonný zástupce souhlas, rozhodne o poskytnutí zdravotních služeb ošetřující lékař či jiný zdravotnický pracovník, určený poskytovatelem zdravotních služeb.

Zejména uvedená ustanovení o nutnosti souhlasu obou zákonných zástupců (většinou rodičů) s poskytnutím zdravotní služby nezletilému jsou v praxi obtížně uplatnitelná. Tak, jak je současné ustanovení § 35 zákona o zdravotních službách formulováno, je velkou byrokratickou zátěží pro lékaře a poskytovatele zdravotních služeb. Z pohledu nezletilého pacienta není rozhodně zlepšením jeho právního postavení, naopak požadavek na souhlas obou rodičů u závažnějších zdravotních výkonů i pro něj komplikuje přístup ke zdravotní péči, a to bez ohledu na konkrétní rodinnou situaci. V důsledcích může být pro nezletilé pacienty i poškozující v okamžiku, kdy bude potřebný - nikoli však v daném okamžiku neodkladný - lékařský zákrok odkládán pro neshody rodičů či nemožnost souhlas druhého rodiče získat. Lékaři navíc nemají podle tohoto ustanovení povinnost zkoumat pravost podpisů, resp. souhlas nemusí být opatřen ověřeným podpisem. Problémy mohou nastat i v případě dětských rekreací, kdy dítě v případě zdravotních potíží doprovází k lékaři pedagog a rodiče vzhledem k vlastním dovoleným mohou být i týdny nedostupní.

Pokud by nebylo toto ustanovení změněno, bylo by i beztak ustanovením pouze formálním, šikanujícím jak rodiny, tak zdravotníky. Ve svém důsledku je jen normou, kterou není možno naplnit v praxi, přičemž jejím adresátům nezbyvá nic jiného, než její obcházení. Podobná ustanovení fakticky podryvají autoritu práva jako takového.

➤ **opakované podávání informací o zdravotním stavu a opakované vyžadování souhlasu pacienta s poskytnutím zdravotních služeb u plánované péče**

Ustanovení § 34 odst. 3 zákona o zdravotních službách stanoví, že pokud u plánované péče po podání informace o zdravotním stavu uplynula doba delší než 30 dnů, musí být tato informace podána opakovaně a pacient musí potvrdit svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb.

Jde opět o prakticky jen velmi obtížně aplikovatelné ustanovení. Poskytovatelé zdravotních služeb nemají kapacity na to, aby neustále hlídali plynoucí lhůty. S pacientem je vždy pochopitelně komunikováno, což vyplývá ze souvisejících ustanovení zákona o zdravotních službách i z dalších právních předpisů, ale opakovaně po 30 dnech sdělovat pacientovi stále znovu již sdělené informace, aniž o to žádá, a toto sdělení dokumentovat (kdyby nebylo dokumentováno, bylo by splnění povinnosti neprokazatelné!), je povinností zbytečnou a pouze zvyšující administrativní zátěž. Stanovení povinnosti poskytovatele zdravotních služeb informovat pacienta po 30 dnech o jeho aktuálním zdravotním stavu současně nerespektuje i právo dlouhodobě léčeného pacienta nebýt o svém aktuálním zdravotním stavu informován, pokud si to sám nepřeje.

➤ **zařazení úchopu mezi omezovací prostředky**

Podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách lze použít k omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb úchop pacienta

zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem zdravotních služeb.

Za úchop je nutno považovat i podepření pacienta, jež je nezbytné u člověka, který má problém s hybností, nebo u malých dětí, které je potřeba zklidnit. Uchopení nelze považovat za donucovací prostředek. Je nesmyslné hlásit soudu situaci, kdy pacient je např. z důvodů zajištění jeho bezpečnosti (padá z lůžka, vytrhává si infuzi apod.) zajištěn ochrannými pásy. Formulace zákona také nezohledňuje situaci, kdy pacient s úchopem nebo jiným zajištěním prokazatelně souhlasí vzhledem k jeho obavám ze zákroku či z jiného důvodu. Omezení ve volném pohybu z terapeutických důvodů na nezbytnou přechodnou dobu, kratší než 24 hodin, třeba i se souhlasem pacienta, je zcela zbytečné hlásit soudu a jeho důsledkem v praxi může být leda zbytečné administrativní zatěžování poskytovatelů zdravotních služeb i soudů.

- **oznamování soudu, že pacient, který byl hospitalizován na základě jeho souhlasu, byl v průběhu léčení omezen ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem**

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách musí poskytovatel zdravotních služeb oznámit soudu do 24 hodin každé dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení.

- **absence oprávnění pověřených členů profesních komor nahlížet do zdravotnické dokumentace**

Ustanovení § 65 odst. 2 zákona o zdravotních službách obsahuje výčet osob, které jsou oprávněny v nezbytném rozsahu nahlížet do zdravotnické dokumentace pacienta bez jeho souhlasu, jestliže je to v zájmu pacienta nebo jestliže je to potřebné pro účely vyplývající ze zákona o zdravotních službách nebo jiných právních předpisů. Mezi těmito osobami však nejsou uvedeni pověřeni členové České lékařské komory, České stomatologické komory a České lékárnické komory.

Profesní komory jsou velmi důležitým subjektem profesní samosprávy a profesního dohledu, jehož úkolem je mimo jiné dohlížet na dodržování a utváření profesní etiky i poskytování zdravotních služeb na náležité odborné úrovni. Rozhodnutí o oprávněnosti případných stížností není ve většině případů možné bez posouzení zdravotnické dokumentace. Je v zájmu pacientů samotných i patientských organizací, aby profesní komory, jako odborní garanti, mohly nahlédnout do zdravotnické dokumentace a odborně posoudit případné napadené postupy a na základě toho přijímat či navrhnout potřebná zobecnění a postupy k obecné nápravě.

Hlavní principy navrhované právní úpravy

Z shora uvedených důvodů se navrhuje:

- 1) Nově formulovat podmínky poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi a osobě zbavené způsobilosti k právním úkonům. Souhlas zákonného zástupce či soudem ustanoveného opatrovníka se bude vyžadovat k poskytování zdravotních služeb jen v případě toho nezletilého pacienta, který není s ohledem na svůj věk a stupeň rozumové vyspělosti způsobilý vyjádřit vlastní souhlas s poskytnutím zdravotních služeb. Názor nezletilého bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá úměrně s věkem

a stupněm vypětosti. Bude-li potřebné provést neodkladný zdravotní výkon nutný k záchraně života nebo zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník odepře vyjádřit souhlas, bude poskytovatel zdravotních služeb oprávněn rozhodnout o poskytnutí neodkladné zdravotní péče. Nepůjde-li o neodkladný zdravotní výkon, ale o zdravotní péči, kterou je třeba poskytnout v zájmu ochrany zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník s ní odmítne vyjádřit souhlas, bude poskytovatel zdravotních služeb povinen do tří pracovních dnů oznámit tuto skutečnost soudu za účelem ustanovení opatrovníka. Stejně se bude postupovat, pokud zákonný zástupce či opatrovník se zdravotní péčí souhlasí a nezletilý, který je starší patnácti let, nebo pacient zbavený způsobilosti k právním úkonům potřebnou zdravotní péči odmítá. Zákonný zástupce či opatrovník bude moci již vyjádřený souhlas se zdravotní péčí nezletilému pacientovi nebo pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům odvolat jen tehdy, bude-li to v zájmu tohoto pacienta, jinak bude toto odvolání neplatné.

- 2) Omezit povinnost v případě plánované péče opakovaně podávat informaci o zdravotním stavu po uplynutí doby delší než 30 dnů pouze na případy, kdy pacient o tuto informaci žádá; současně se navrhuje zrušit povinnost pacienta v takové situaci potvrzovat svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, neboť pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb kdykoli odvolat (§ 34 odst. 5 zákona o zdravotních službách).
- 3) Vyřadit úchop pacienta zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem zdravotních služeb z výčtu omezovacích prostředků, které lze použít k omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb, tzn. že úchop nebude považován za omezovací prostředek.
- 4) Stanovit, že dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem se soudu neoznamuje, pokud s ním pacient předem nebo dodatečně ve lhůtě do 24 hodin vyslovil prokazatelným způsobem souhlas, nebo pokud k němu došlo na dobu kratší než 8 hodin z terapeutických důvodů nebo pro zajištění bezpečnosti pacienta.
- 5) Doplnit výčet osob, které jsou oprávněny v nezbytném rozsahu nahlížet bez souhlasu pacienta do jeho zdravotnické dokumentace, o pověřené členy profesních komor, v rámci plnění svých povinností stanovených zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, v platném znění.

Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropské unie

Předložený návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Slouží k naplnění práva každého na ochranu zdraví, zakotveného v čl. 31 Listiny základních práv a svobod.

Návrh zákona neodporuje závazkům České republiky vyplývajícím z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Je v souladu zejména s čl. 6 Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a biomedicině (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/2001 Sb.m.s.),

který vymezuje podmínky ochrany osob neschopných dát souhlas k zákroku. Návrh zákona neodporuje ani právu Evropské unie.

Hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí, dále sociální dopady a dopady ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona nevyžaduje žádné výdaje státního rozpočtu. Návrh nemá dopady ani na rozpočty krajů a obcí. Návrh nemá dopady na podnikatelské prostředí České republiky. Návrh nemá nespravedlivé sociální dopady ani neznevýhodňuje muže ani ženy.

Návrh na schválení návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou již v prvním čtení

Senát navrhuje, aby **Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s návrhem zákona** postupem podle § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny **již v prvním čtení**. Důvodem tohoto návrhu jsou závažné nedostatky platné právní úpravy, které každodenně vyvolávají problémy při poskytování zdravotní péče mnoha pacientům, zejména nezletilým.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Jde o legislativně technické ustanovení související s bodem 4 (přečíslování odstavců).

K bodu 2

V § 34 se upravuje odstavec 3, který dosud stanoví, že pokud u plánované péče po podání informace o zdravotním stavu uplynula doba delší než 30 dnů, musí být tato informace podána opakovaně a pacient musí svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb potvrdit.

Navrhuje se, aby byl poskytovatel zdravotních služeb povinen pacientovi podat v tomto případě informaci jen na jeho žádost. Vedle odstranění administrativní zátěže poskytovatelů zdravotních služeb se tím současně respektuje i právo dlouhodobě léčeného pacienta nebýt o svém aktuálním zdravotním stavu informován, pokud si to sám nepřeje.

Současně se pro tento případ také navrhuje zrušit povinnost pacienta potvrdit svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb – pacient totiž může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb kdykoli odvolat (§ 34 odst. 5).

K bodu 3

V ustanovení § 35 odst. 1 se nově formulují podmínky poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi a osobě zbavené způsobilosti k právním úkonům.

K bodu 4

V souvislosti s novou úpravou podmínek poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi a osobě zbavené způsobilosti k právním úkonům v § 35 odst. 1 (viz bod 3) se z ustanovení § 35 vypouštějí dosavadní odstavce 2 až 4.

K bodu 5

Z výčtu omezovacích prostředků se vyřazuje úchop pacienta zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem zdravotních služeb.

K bodu 6

Jde o legislativně technické ustanovení související s bodem 5 (přeznačení písmen).

K bodu 7

Jde o legislativně technické ustanovení související s bodem 5 (přeznačení písmen).

K bodu 8

Stanoví se, že dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem se soudu neoznamuje, pokud s ním pacient předem nebo dodatečně ve lhůtě do 24 hodin vyslovil prokazatelným způsobem souhlas, nebo pokud k němu došlo na dobu kratší než 8 hodin z terapeutických důvodů nebo pro zajištění bezpečnosti pacienta.

K bodu 9

Doplňuje se výčet osob, které jsou oprávněny v nezbytném rozsahu nahlížet bez souhlasu pacienta do jeho zdravotnické dokumentace o pověřené členy profesních komor.

K bodu 10

Pověření členové profesních komor si budou moci pořizovat výpisy nebo kopie zdravotnické dokumentace jen v rozsahu nezbytném pro splnění účelu nahlížení a budou povinni před nahlédnutím do zdravotnické dokumentace prokázat svou totožnost průkazem totožnosti či jiným dokladem obsahujícím fotografii a příslušnost ke správnímu orgánu nebo instituci nebo předložit písemné pověření.

K čl. II

Přechodné ustanovení stanoví, že řízení o ustanovení opatrovníka zahájená na základě oznámení poskytovatele zdravotních služeb soudu, že nelze získat k poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit další zdravotní stav pacienta nebo kvalitu jeho života, souhlas obou rodičů, se dnem účinnosti navrhovaného zákona zastavují.

K čl. III

Vzhledem k naléhavému obecnému zájmu na změně nevyhovujících ustanovení zákona o zdravotních službách se navrhuje, aby předložený zákon nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení. V případě navržených opatření by i minimální legisvakance byla na překážku odstranění závažných nedostatků platné právní úpravy.

V Praze dne 14. června 2012

Milan Štěch, v. r.
předseda Senátu

Platné znění dotčených ustanovení zákona o zdravotních službách s vyznačením navrhovaných změn

Práva pacienta

§ 28

(1) Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležité odborné úrovni.

(3) Pacient má při poskytování zdravotních služeb dále právo

a) na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,

b) zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud tento zákon nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak,

c) vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; to neplatí, jde-li o poskytování neodkladné péče nebo o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,

d) být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče (dále jen „vnitřní řád“),

e) na

1. nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, je-li nezletilou osobou,

2. nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, je-li osobou zbavenou způsobilosti k právním úkonům, nebo osobou s omezenou způsobilostí k právním úkonům tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí (dále jen „pacient zbavený způsobilosti k právním úkonům“),

3. přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem, a to v souladu s jinými právními předpisy a vnitřním řádem, a nenaruší-li přítomnost těchto osob poskytnutí zdravotních služeb; to neplatí, jde-li o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence; tím není dotčen § 47 odst. 1 písm. b),

f) být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje,

g) znát jméno, popřípadě jména, a příjmení zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb a osob připravujících

se u poskytovatele na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky,

h) odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka,

i) přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak,

j) přijímat ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti (dále jen „duchovní“) v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; návštěvu duchovního nelze pacientovi odeprít v případech ohrožení jeho života nebo vážného poškození zdraví, nestanoví-li jiný právní předpis jinak,

k) na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

(4) Pacient, který je osobou zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo který je nezletilý, může požadovat, aby při poskytování zdravotních služeb nebyla přítomna osoba podle odstavce 3 písm. e), uvádí-li, že jde o osobu, která ho týrá nebo jinak zneužívá či zanedbává. V tomto případě se postupuje podle § 35 odst. 5 2.

Poskytování zdravotních služeb se souhlasem

§ 34

(1) Souhlas s poskytnutím zdravotních služeb (dále jen „souhlas“) se pokládá za
a) svobodný, je-li dán bez jakéhokoli nátlaku,
b) informovaný, je-li pacientovi před vyslovením souhlasu podána informace podle § 31; souhlas se pokládá za informovaný také v případě, že se pacient podle § 32 odst. 1 podání informace vzdal.

(2) Písemná forma souhlasu se vyžaduje, pokud tak stanoví jiný právní předpis²¹⁾ nebo pokud tak s ohledem na charakter poskytovaných zdravotních služeb určí poskytovatel. Souhlas s hospitalizací musí být vždy v písemné formě. Na vyžádání je pacientovi poskytnuta kopie písemné formy souhlasu.

(3) Pokud u plánované péče po podání informace o zdravotním stavu uplynula doba delší než 30 dnů, musí být tato informace podána opakovaně a ~~pacient musí svůj souhlas podle odstavce 1 potvrdit~~, **jestliže si ji pacient vyžádá**.

(4) Pacientovi, kterému byla podána informace o zdravotním stavu nebo se podání informace podle § 32 odst. 1 vzdal a který odmítá vyslovit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu, je opakovaně podána informace o jeho zdravotním stavu v rozsahu a způsobem, ze kterého je zřejmé,

že neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit jeho zdraví nebo ohrozit život. Jestliže pacient i nadále odmítá vyslovit souhlas, učiní o tom písemné prohlášení (revers).

(5) Pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat. Odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života pacienta.

(6) Písemný souhlas, písemné odvolání souhlasu, popřípadě záznam o odvolání tohoto souhlasu, pokud pacient souhlas odvolal bez písemného vyjádření, písemné prohlášení o nesouhlasu s poskytnutím zdravotních služeb, popřípadě záznam o tomto nesouhlasu, pokud pacient odmítá učinit písemné prohlášení, je součástí zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi; podepíše je pacient a zdravotnický pracovník. Odmítá-li pacient záznam podle věty první podepsat, zdravotnický pracovník tuto skutečnost do záznamu doplní; záznam podepíše zdravotnický pracovník a svědek.

(7) Jestliže zdravotní stav pacienta nedovoluje vyjádření souhlasu, odvolání souhlasu nebo vyslovení nesouhlasu s poskytnutím zdravotních služeb požadovaným způsobem, zdravotnický pracovník zaznamená nepochybný projev vůle pacienta do zdravotnické dokumentace o něm vedené, uvede způsob, jakým pacient svou vůli projevil, a zdravotní důvody bránící pacientovi ve vyjádření požadovaným způsobem; záznam podepíše zdravotnický pracovník a svědek.

(8) Jestliže pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit souhlas s poskytováním zdravotních služeb, a nejde-li o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu, vyžaduje se souhlas osoby určené pacientem podle § 33 odst. 1, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné osoby blízké způsobilé k právním úkonům, pokud je známa.

§ 35

~~(1) Nezletilému pacientovi a pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům se zdravotní služby poskytují se souhlasem jeho zákonného zástupce, s výjimkou případů, kdy lze zdravotní služby poskytovat bez souhlasu. Vždy je však třeba zjistit názor nezletilého pacienta, který je s ohledem na svůj věk sehopen vnímat situaci a vyjadřovat se, a názor pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům. Vyjádří-li pacient uvedený ve větě druhé svůj názor, zaznamená se do zdravotnické dokumentace; do zdravotnické dokumentace se rovněž zaznamená důvod, pro který nemohl být názor pacienta zjištěn.~~

(1) Nezletilému pacientovi, který není s ohledem na svůj věk a stupeň rozumové vyspělosti způsobilý vyjádřit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, a pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům se zdravotní služby poskytují se souhlasem jeho zákonného zástupce nebo soudem ustanoveného opatrovníka. Názor nezletilého bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá úměrně s věkem a stupněm vyspělosti. Je-li potřebné provést neodkladný zdravotní výkon nutný k záchraně života nebo zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník odpírá vyjádřit souhlas, je poskytovatel oprávněn rozhodnout o poskytnutí neodkladné zdravotní péče. Nejde-li o neodkladný zdravotní výkon, ale o zdravotní péči, kterou je třeba poskytnout v zájmu ochrany

zdraví nezletilého pacienta nebo pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům a zákonný zástupce nebo opatrovník s ní odmítá vyjádřit souhlas, je poskytovatel povinen do tří pracovních dnů oznámit tuto skutečnost soudu za účelem ustanovení opatrovníka. Stejně se postupuje, pokud zákonný zástupce nebo opatrovník se zdravotní péčí souhlasí a nezletilý, který je starší patnácti let, nebo pacient zbavený způsobilosti k právním úkonům potřebnou zdravotní péči odmítá. Zákonný zástupce nebo opatrovník může již vyjádřený souhlas s poskytnutím zdravotních služeb nezletilému pacientovi nebo pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům odvolat pouze tehdy, je-li to v zájmu tohoto pacienta, jinak je toto odvolání neplatné.

(2) Jde-li o nezletilého pacienta,

a) jehož zákonnými zástupci jsou rodiče, vyžaduje se

1. souhlas obou rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit další zdravotní stav pacienta nebo kvalitu jeho života;

2. souhlas alespoň jednoho z rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které nejsou zdravotními službami podle bodu 1, nebo k postupu podle písmene b);

tím není dotčena možnost poskytovat zdravotní péči bez souhlasu podle § 38,

b) který dovršil 15 let věku, lze mu zdravotní služby poskytované registrujícím poskytovatelem poskytovat bez zjišťování souhlasu zákonného zástupce, pokud zákonný zástupce s takovým postupem vyjádří písemný souhlas, který může podmínit následným informováním o poskytnutých zdravotních službách; písemný souhlas zákonného zástupce je součástí zdravotnické dokumentace vedené o nezletilém pacientovi.

(3) Poskytovatel oznámí soudu do 24 hodin za účelem ustanovení opatrovníka, že

a) nelze získat k poskytnutí zdravotních služeb souhlas obou rodičů podle odstavce 2 písm. a) bodu 1, nebo

b) názor pacienta uvedeného v odstavci 1 na poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit jeho další zdravotní stav nebo kvalitu života a které nelze poskytnout bez souhlasu, je v rozporu s názorem jeho zákonného zástupce.

(4) Jde-li o zdravotní služby, které lze podle § 38 poskytovat bez souhlasu a jsou-li nezbytné k záchraně života nebo zdraví pacienta uvedeného v odstavci 1 a odpírají-li rodiče nebo jeden z nich nebo jiný zákonný zástupce souhlas, rozhodne o poskytnutí zdravotních služeb ošetřující lékař nebo jiný zdravotnický pracovník, určený poskytovatelem.

(5) **(2)** Jde-li o pacienta uvedeného v § 28 odst. 4, poskytovatel vyloučí, má-li podezření, že je tento pacient zneužíván nebo týrán, popřípadě, že je ohrožován jeho zdravý vývoj, přítomnost osob uvedených v § 28 odst. 3 písm. e) při poskytování zdravotních služeb, pokud jde o vyšetření za účelem vyloučení známek uvedených skutečností.

§ 39

(1) K omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb lze použít

a) ~~úchop pacienta zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem;~~

b) a) omezení pacienta v pohybu ochrannými pásy nebo kurty,

e) b) umístění pacienta v síťovém lůžku,

e) c) umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu,

e) d) ochranný kabátek nebo vestu zamezující pohybu horních končetin pacienta,

⊕ e) psychofarmaka, popřípadě jiné léčivé přípravky podávané parenterálně, které jsou vhodné k omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb, pokud se nejedná o léčbu na žádost pacienta nebo soustavou léčbu psychiatrické poruchy, nebo
⊕ f) kombinaci prostředků uvedených v písmenech a) až f) a) až e),
(dále jen „omezovací prostředky“).

(2) Omezovací prostředky lze použít

- a) pouze tehdy, je-li účelem jejich použití odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti pacienta nebo jiných osob, a
- b) pouze po dobu, po kterou trvají důvody jejich použití podle písmene a).

(3) Poskytovatel je povinen zajistit, aby

- a) pacient, u kterého je omezovací prostředek použit, byl s ohledem na jeho zdravotní stav srozumitelně informován o důvodech použití omezovacího prostředku,
- b) zákonný zástupce pacienta byl o použití omezovacích prostředků uvedených v odstavci 1 písm. ~~b), c), d) nebo e)~~ a), b), c) nebo d) bez zbytečného odkladu informován; sdělení zákonnému zástupci pacienta se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi, záznam podepíše zdravotnický pracovník a zákonný zástupce,
- c) pacient po dobu použití omezovacího prostředku byl pod dohledem zdravotnických pracovníků; dohled musí odpovídat závažnosti zdravotního stavu pacienta a zároveň musí být přijata taková opatření, která zabrání poškození zdraví pacienta,
- d) použití omezovacího prostředku indikoval vždy lékař; ve výjimečných případech, vyžadujících neodkladné řešení, může použití omezovacích prostředků indikovat i jiný zdravotnický pracovník nelékařského povolání, který je přítomen; lékař musí být o takovém použití omezovacího prostředku neprodleně informován a musí potvrdit odůvodněnost omezení,
- e) každé použití omezovacího prostředku bylo zaznamenáno do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.

§ 40

(1) Poskytovatel oznámí soudu do 24 hodin

- a) hospitalizaci pacienta podle § 38 odst. 1 písm. b) a c); obdobně se postupuje, jestliže pacient nebo zákonný zástupce pacienta souhlas odvolal a nadále existují důvody pro hospitalizaci bez souhlasu,
- b) dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení.

(2) Hospitalizace pacienta se soudu neoznamuje, jestliže souhlas s ní byl ve lhůtě do 24 hodin prokazatelným způsobem dodatečně vysloven.

(3) Dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem se soudu neoznamuje

a) vyslovil-li s ním pacient předem nebo dodatečně ve lhůtě do 24 hodin prokazatelným způsobem souhlas, nebo

b) došlo-li k němu na dobu kratší než 8 hodin

1. z terapeutických důvodů nebo

2. pro zajištění bezpečnosti pacienta.

Nahlížení do zdravotnické dokumentace, pořizování jejích výpisů nebo kopií

§ 65

(1) Do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi mohou v přítomnosti zaměstnance pověřeného poskytovatelem nahlížet, pořizovat si její výpisy nebo kopie

a) pacient nebo zákonný zástupce pacienta; do záznamů autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky může pacient nebo zákonný zástupce pacienta nahlížet nebo si pořizovat výpisy nebo kopie pouze v rozsahu záznamu popisu příznaků onemocnění, diagnózy, popisu terapeutického přístupu a interpretace výsledků testů,

b) osoby určené pacientem nebo zákonným zástupcem pacienta, pěstoun nebo jiná pečující osoba; v případě záznamů autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky se postupuje podle písmene a),

c) osoby blízké zemřelému pacientovi v rozsahu stanoveném v § 33 odst. 4; postupy podle písmene a), b) nebo c) nesmí narušit poskytování zdravotních služeb.

(2) Do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi mohou bez jeho souhlasu nahlížet, jestliže je to v zájmu pacienta nebo jestliže je to potřebné pro účely vyplývající z tohoto zákona nebo jiných právních předpisů, a to v nezbytném rozsahu,

a) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání a jiní odborní pracovníci v přímé souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, kteří jsou zaměstnanci poskytovatele, a další zaměstnanci poskytovatele v rozsahu nezbytně nutném pro výkon povolání, a dále z důvodu splnění úkolů podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů a při hodnocení správného postupu při poskytování zdravotních služeb,

b) osoby podílející se na výkonu působnosti příslušného správního orgánu v souvislosti s přezkoumáním lékařského posudku podle jiného právního předpisu,

c) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání

1. pověřené příslušným správním orgánem vypracováním odborného stanoviska k návrhu na přezkoumání lékařského posudku,

2. pověřené příslušným správním orgánem, který převzal podle tohoto zákona zdravotnickou dokumentaci, pořizování výpisů nebo kopií zdravotnické dokumentace pro zajištění návaznosti zdravotních služeb o pacienta,

d) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání, které se podílejí na výkonu působnosti správních orgánů, oprávněné k výkonu kontroly v rozsahu jejich pověření podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů a pověřené osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání přizvané ke kontrole v rozsahu jejich pověření,

e) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání pověřené zdravotními pojišťovnami k provádění činností v rozsahu stanoveném zákonem o veřejném zdravotním pojištění,

f) zdravotničtí pracovníci příslušní podle jiných právních předpisů k posuzování zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení, zejména nemocenského nebo důchodového pojištění, státní sociální podpory, zaměstnanosti, sociálně-právní ochrany dětí, sociálních služeb, pomoci v hmotné nouzi a úrazového pojištění,

g) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání pověřené Státním ústavem pro kontrolu léčiv, oprávněné k výkonu kontroly podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů v rozsahu stanoveném těmito právními předpisy,

h) osoby podílející se na evidenci údajů nebo na kontrole sdělování údajů do Národního zdravotnického informačního systému podle tohoto zákona,

i) soudní znalci ve zdravotnických oborech a osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání, které byly pověřeny vypracováním znaleckého posudku znaleckým ústavem³⁰⁾, poskytovatelem nebo zdravotnickým pracovníkem, v rozsahu nezbytném pro vypracování znaleckého posudku pro potřebu trestního řízení nebo pro řízení před soudem podle jiných právních předpisů,

j) lékaři Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem,

k) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání, které jsou zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví, při výkonu státního zdravotního dozoru,

l) osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání provádějící hodnocení kvality a bezpečí podle tohoto zákona a osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání provádějící externí klinické audity lékařského ozáření podle zákona o specifických zdravotních službách,

m) Veřejný ochránce práv v souvislosti s šetřením podle jiného zákona³¹⁾ tak, aby byla zajištěna ochrana citlivých údajů třetích osob,

n) členové delegace Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání nebo členové delegace Podvýboru pro prevenci mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a to v rozsahu nezbytném pro splnění úkolu vyplývajícího z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které upravují činnost výboru nebo podvýboru³²⁾.

o) pověření členové komor v rámci plnění svých povinností stanovených jiným právním předpisem.

Osoby uvedené v písmenech ~~b) až n)~~ **b) až o)** si mohou pořizovat výpisy nebo kopie zdravotnické dokumentace v rozsahu nezbytném pro splnění účelu nahlížení.

(3) Osoby získávající způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka a zdravotníci pracovníci uvedení v § 46 odst. 2 mohou do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi nahlížet v rozsahu nezbytně nutném pro zajištění výuky; to neplatí, jestliže pacient nahlížení prokazatelně zakázal.

§ 66

(1) Pokud si osoba, která je podle § 65 odst. 1 nebo odst. 2 písm. b) až k) oprávněná k pořízení výpisu nebo kopie zdravotnické dokumentace, nepořídí výpis nebo kopii vlastními prostředky na místě, pořídí kopii zdravotnické dokumentace poskytovatel. Výpis zdravotnické dokumentace pro osoby uvedené ve větě první poskytovatel pořídí pouze v případě, je-li to účelnější než pořízení kopie, a to po dohodě s oprávněnou osobou. Poskytovatel pořídí výpis nebo kopii zdravotnické dokumentace

a) pro osoby uvedené v § 65 odst. 1 do 30 dnů od obdržení žádosti pacienta nebo jiné k tomu oprávněné osoby,

b) pro osoby uvedené v § 65 odst. 2 písm. b) až k) v rozsahu nezbytném pro splnění účelu nahlížení do 15 dnů od obdržení písemné žádosti,

pokud z jiného právního předpisu nevyplývá jiný postup nebo pokud nebyla dohodnuta jiná lhůta.

(2) Pokud poskytovatel není schopen osobám uvedeným v § 65 odst. 1 zajistit nahlížení do zdravotnické dokumentace, pořídí pro ně kopii zdravotnické dokumentace do 5 dnů ode

dne, kdy oprávněně osobě sdělil, že nahlížení do zdravotnické dokumentace nelze zajistit, jestliže nebyla dohodnuta lhůta jiná. Za pořízení kopie nelze požadovat úhradu.

(3) Poskytovatel, který na základě žádosti osoby uvedené v § 65 odst. 1 pořídil výpis nebo kopii zdravotnické dokumentace, může požadovat

a) úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením výpisu nebo náklady vynaložené na pořízení kopie zdravotnické dokumentace; ceník za pořízení výpisu nebo kopie zdravotnické dokumentace musí být umístěn na místě veřejně přístupném pacientům,

b) za jejich odeslání úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s jejich odesláním,

nestanoví-li jiný právní předpis jinak nebo není-li hrazeno pořízení výpisu nebo kopie z veřejného zdravotního pojištění.

(4) V případě, že je zdravotnická dokumentace vedena pouze v elektronické podobě, má pacient nebo jiná osoba oprávněná podle § 65 právo nahlížet dálkovým přístupem nebo na pořízení její kopie na technickém nosiči dat, který si určí, nebrání-li tomu technické možnosti poskytovatele; to neplatí, požaduje-li listinnou podobu.

(5) Osoby uvedené v § 65 odst. 2 písm. ~~b) až n)~~ **b) až o)** jsou povinny před nahlédnutím do zdravotnické dokumentace prokázat svou totožnost průkazem totožnosti nebo jiným dokladem obsahujícím fotografii a příslušnost ke správnému orgánu nebo instituci nebo předložit písemné pověření. Jde-li o osoby uvedené v § 65 odst. 1 použije se obdobně § 41 odst. 3 a 4.

(6) Každé nahlédnutí do zdravotnické dokumentace nebo pořízení jejich výpisů nebo kopií podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů, s výjimkou nahlédnutí podle § 65 odst. 2 písm. a) a odst. 3, se do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi zaznamená. Podle věty první se postupuje obdobně, jestliže byly oprávněnému subjektu poskytnuty podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů bez souhlasu pacienta údaje nebo jiné informace vztahující se k osobě pacienta.